

Felébredni a saját életrajzban

KÖNYVKRITIKA - KETTEN EGY ÚJ KÖNYVRŐL - LXII. évfolyam, 9. szám, 2018. március 2.

Ketten egy új könyvről - Konrád György: Falevelek szélben (Ásatás 1.) Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2017, 500 oldal, 5999 Ft

A kötet fülszövege és az ismertetőik regényről beszélnek. Mi több, regényfolyamról. Hogy az hány kötetből fog állni, egyelőre nem tudni, de a sorozat címe (Ásatás) a borítón kívül a belső címlapokon és a gerincen is hangsúlyosan, mintegy a kötet cím szerves tartozékaként szerepel, jelezve, hogy egy, a már eddig meglévőnél is nagyobb szabásúra tervezett munka első szeletét tartjuk a kezünkben. Az említett idézet az önéletrajzi regény lehetőségeiről avagy éppenséggel lehetetlenségéről szól. De ugyanerről beszél Konrád a szöveg más pontjain is, amikor a regény adta és a valós világ időnként írói eszközként alkalmazott szándékolt összemosására, más esetekben viszont önkéntelenül létrejövő összemosódására utal: „Ha egy regényírói szándék a szövegben meggyőző, mindegy, hogy miről szól, még olyan érdemtelen tárgya is lehet, mint a szerző maga. A regény nem a valóságban történik, hanem a papíron. Az önéletrajz is fikció, írója költi a halmazból, amire önkényesen emlékszik.” Vagyis az életrajz lehet regényes, ám a regény mégse lesz a szó szoros értelmében véve életrajz, lévén, hogy az író saját akarata és képességei szerint mond el vagy éppenséggel nem mond el történeteket.